

De Stelling: 'Doorgeschooten regelgeving en over- dreven certifice- ringsdrang zorgen ervoor dat kleine aanbieders niet meer meekunnen in de markt'

Certificering en regelgeving zijn belangrijke instrumenten om kwaliteit en duurzaamheid in de groene sector te borgen. Maar de eisen lijken steeds hoger te worden. Vooral kleine bedrijven ervaren de gevolgen van deze strenge normen en procedures, die volgens sommigen een oneerlijke drempel opwerpen in een toch al concurrerende markt.

Auteur: Heleen Kommers

We leggen de stelling voor aan verschillende professionals uit de sector. Hoe ervaren zij deze ontwikkelingen? Is de toegenomen certificeringsdrang een zegen voor duurzaamheid of belemmert die een eerlijke deelname aan de markt? Wat vinden zij: hoe zorgen we ervoor dat iedereen kan blijven meedoen?

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

MARC DERKSEN

(strategisch adviseur markt & ondernemerschap | Koninklijke VHG)

'De kleintjes piepen en kraken onder de regeldruk'

'Transities in de markt en dynamiek in de keten vragen veel van kleine spelers'

'Dit geluid herkent Koninklijke VHG. Als branchevereniging hebben wij ruim 1.100 leden, een bonte mix van grote, middelgrote en ook veel kleine spelers. Of het nu gaat om de energietransitie of het duurzaamheidsdenken bij opdrachtgevers: de ontwikkelingen (hoe wenselijk ook) vragen niet alleen veel van de grote spelers, maar ook van een groeiend aantal kleinere ketenpartners. Zo verweven zich steeds vaker CSRD-gerelateerde vraagstukken met het toch al delicate spel tussen hoofd- en onderaannemer. Daarnaast zien we, onder meer als gevolg van de vergrijzing, dat bij een deel van de opdrachtgevers het kennisniveau afneemt. De onzekerheid vertaalt zich dan vaak in de schijnzekerheid van gestapelde eisen. Kleine bedrijven kunnen vaak niet meer deelnemen aan aanbestedingen door de opeenstapeling van selectie- en gunningscriteria. Door de genoemde ontwikkelingen is het steeds moeilijker voor kleinere ondernemingen om een eerlijke kans te krijgen.'

'Niet certificeren waar het niet nodig is'

'Samen met VNO-NCW en MKB-Nederland werken we aan het verminderen en vereenvoudigen van de regeldruk. Waar het certificaten betreft, proberen we vast te houden aan de lijn: liever niet, en alleen waar het echt nodig is. Waar het noodzakelijk is vanwege veiligheid of anderszins moet je uiteraard wel certificeren. Een praktijkvoorbeeld: een begraafplaats in een middelgrote gemeente kan uitstekend onderhouden worden door een lokaal hoveniersbedrijf. Als een grotere onderneming de ambtenaar echter wijst op aanvullende certificeringen, wordt de kleine onderneming al snel buitenspel gezet.'

JEROEN VAN DE VEN
(general manager | B.V. Intrak)

‘Je sluit hiermee hele goede partijen uit’

‘Dit is jezelf op de borst willen kloppen’

‘Hierbij denk ik aan een recente aanbesteding van operational lease van handgereedschap. De eisen waren zeer zwaar en ongebruikelijk voor toeleveranciers van tuingereedschappen en -machines. Zo werd een ISO-14001 certificering vereist. De opdrachtgever bleek zelf niet gecertificeerd te zijn. Waarom stel je dan deze eis? Die vraag hebben wij dus gesteld tijdens de aanbesteding. De opdrachtgever heeft in de nota van inlichtingen aangegeven niet van deze eis af te willen wijken omdat ‘ondeskundig niet veilig werk door opdrachtnemer gevaar voor opdrachtgever kan opleveren’. Hiermee werd voor ons bevestigd dat opdrachtgever niet weet wat ISO-14001 inhoudt.

Uiteindelijk heeft een opdrachtnemer op 65 kilometer afstand de aanbesteding gewonnen. Die rijdt sindsdien een à twee keer per week naar de opdrachtgever. Het is mij een raadsel hoe je dit kunt verantwoorden in een milieumanagementsysteem.’

‘Aanbesteden uitbested’

‘Ons valt op dat de procedure belangrijker is geworden dan de inhoud. Veel opdrachtgevers besteden daarom de aanbesteding uit aan externe bureaus. Met als gevolg dat er veel knip- en plakwerk in aanbestedingen voor komt en inmiddels waarschijnlijk AI ingezet wordt om de aanbestedingsleidraad op te stellen. Een prachtig voorbeeld hiervan is het eisen van meerdere referentieprojecten als er om nieuwe technologie gevraagd wordt.’

ROBIN CASTELIJM
(directeur Groen | Wallaard Groenvoorziening)

‘De kosten, tijd en energie om te certificeren kunnen we beter besteden aan ervaren vakmensen’

‘Zolang het op papier maar klopt’

‘Het aantal certificaten wordt inderdaad steeds groter in de markt. Als je mij vraagt hoeveel certificaten wij als mkb-bedrijf inmiddels aan de muur hebben hangen, moet ik je het antwoord schuldig blijven, maar het komt zeker in de buurt van de twintig. Dit kost een hoop geld. En af en toe lijkt het er niet eens meer toe te doen hoe het werk buiten georganiseerd wordt, zolang het op papier maar klopt. Er worden naar mijn mening veel certificaten in het leven geroepen zodat mensen lekker veilig achter hun laptopje binnen kunnen zitten. Bij ons intern komt de term “laptopingenieur” dan ook geregeld voorbij.’

‘De noodzaak van certificaten kan dan afnemen’

‘Het werkelijke probleem is, wat mij betreft, het tekort aan ervaren vakmensen die goed opgeleid zijn en weten wat ze doen. Ik denk dat we de kosten, tijd en energie die we in certificeringen stoppen, beter daaraan kunnen besteden. Want als dat op orde is of gebracht kan worden, zal de noodzaak om certificaten te verzamelen ook afnemen. Als je als vakmedewerker weet waar je mee bezig bent en kwaliteit kunt leveren, hoef je toch niet gecontroleerd te worden door iemand die nooit buiten heeft gewerkt?’